

Casusluq, xəbərçilik, sirri ifşa etmək

Casusluq, xəbərçilik, sirri ifşa etmək

Sual 1388: İşçilərdən birinin dövlət əmlakını mənimsəməsi barəsində bir neçə yazılı məlumat daxil olmuşdu və bu ittiham barəsində araştırma aparıldığda bu məlumatlardan bəzisinin doğru olduğu aşkar oldu. Amma müttəhim şəxs sorğu-suala çəkilərkən bütün bu ittihamları inkar edir. Nəzərə alsaq ki, bu məlumatlar məhkəməyə göndərildiyi təqdirdə həmin şəxsin abır-heysiyyəti gedəcəkdir, bu məlumatları məhkəməyə göndərmək olar, yoxsa yox? Əgər olmazsa, bu məsələni bilən şəxslərin vəzifəsi nədir?

Cavab: Əgər beytul-malı və dövlət əmlakını qorumaq vəzifəsini daşıyan şəxs işçilərdən birinin və ya başqa birisinin dövlət əmlakını mənimsədiyindən xəbər tutsa, haqqın bərqərar olunması üçün bu barədə olan məlumatlarını aidiyyatı qurumlara təqdim etməkdə şəri və qanuni baxımdan məsuliyyət daşıyır. Müttəhimin abır-heysiyyətinin aradan gedəcəyindən qorxmaq, beytul-malın qorunmasında səhlənkarlıq göstərməyə qanuni əsas hesab olunmur. Başqa şəxslər də öz məlumatlarını dəlil-sübutlarla aidiyyatı qurumlara təqdim etməlidirlər ki, araştırma aparıldığdan və məsələ sübuta yetdiğdən sonra lazımı ölçü götürülsün.

Sual 1389: Bildiyiniz kimi, bəzi mətbuatlar öğrencilerin, dələduzların, idarələrdə rüşvət alanların, əxlaqsızlıq edənlərin, gecə yiğincələri təşkil edən dəstələrin tutulduqları barədə xəbərlər dərc edirlər. Bu kimi xəbərləri dərc etmək bir növ pis əməli yaymaq hesab olunmurmuy?

Cavab: Baş verən hadisələri mətbuatda dərc etmək pis əməli yaymaq hesab olunmur.

Sual 1390: Hansısa bir təhsil ocağının tələbələri müşahidə etdikləri pis əməllər barəsində tərbiyə işləri üzrə məsul şəxslərə məlumat verə bilərlərmi ki, bu əməllərin qarşısı alınır mı?

Cavab: Əgər bu məlumatlar aşkarda yerinə yetirilən əməllər barəsində olarsa və casusluq və qeybət hesab olunmazsa, bu barədə məlumat verməyin maneəsi yoxdur. Hətta əgər “pis işlərdən çəkindirməy”in müqəddiməsindən hesab olunarsa, bu işi etmək vacibdir.

Sual 1391: Bəzi idarə məsullarının haqsızlıqlarını və xəyanətlərini camaata açıb demək olarmı?

Cavab: Haqsızlığın baş verdiyini araşdırıldıqdan və buna əmin olduqdan sonra bu barədə araştırma aparmaları üçün aidiyyatı qurumlara məlumat verməyin maneəsi yoxdur. Hətta əgər “pis işlərdən çəkindirməy”in müqəddiməsindən hesab olunarsa, bu işi etmək vacibdir. Amma bunu camaata açıb deməyin bir əsası yoxdur, əksinə, əgər fitnə-fəsada və İslam dövlətinin zəifləməsinə səbəb olarsa, bu işi görmək haramdır.

Sual 1392: Möiminlərin əmlakı barəsində araştırma aparmaq və bu barədə zalim dövlət məlumat verməyin hökmü nədir? Xüsusilə də, əgər bu iş möiminlərin incidiləməsi və onlara ziyan dəyməsinə səbəb olarsa?

Cavab: Bu kimi işlər şəriət baxımından haramdır. Əgər möiminlərə dəyən ziyan onlardan zalim məsullara xəbərçiliyə görə olarsa, xəbərçilik edən şəxs həmin ziyan zamindir (onun boynundadır).

Sual 1393: Əgər mömin bir şəxsin haram iş gördüyü və ya vacib işi tərk etdiyi müşahidə edilərsə, “yaxşı işlərə dəvət” və “pis işlərdən çəkindirmə” məqsədilə onun şəxsi və ya qeyri-şəxsi işləri barəsində araştırma aparmaq olarmı? Camaatın yanlış işlərini

aşkarlamadıqda bir vəzifə daşımayan, amma bu xüsusda araştırma aparən şəxslərin hökmü nədir?

Cavab: Rəsmi müfəttişlərin idarə işçilərinin işi barəsində qanun çərçivəsində rəsmi araştırma aparmalarının maneəsi yoxdur. Amma başqalarının işləri barəsində, yaxud işçilərin rəftarları və əməlləri barəsində onların sırlarını aşkarlamaq məqsədilə qanun çərçivəsindən kənar olaraq araştırma aparmağa, hətta rəsmi müfəttişlərə belə, icazə verilmir.

Sual 1394: Şəxsi sırları və xüsusi məsələləri başqalarına açıb danışmaq olarmı?

Cavab: Şəxsi və xüsusi məsələləri başqalarına açıb danışmaq əgər hansıa bir şəkildə müəyyən şəxslərə də aid olarsa, yaxud fəsada yol açarsa, buna icazə verilmir.

Sual 1395: Psixoloqlar əksər hallarda xəstəliyin səbəbini və onun müalicə yollarını tapmaq üçün xəstədən şəxsi və ailə məsələləri barəsində suallar soruşurlar. Xəstə bu suallara cavab verə bilərmə?

Cavab: Əgər bu suallara cavab vermək fəsada yol açmazsa və başqa bir şəxsə qarşı hörmətsizlik və onun qeybətinə etmək sayılmazsa, maneəsi yoxdur.

Sual 1396: Bəzən təhlükəsizlik məmurları fəsad mərkəzlərini və terrorçu qrupları aşkarlamaq üçün bəzi mərkəzlərə daxil olmayı və bəzi qrupların daxilinə nüfuz etməyi zəruri hesab edirlər. Necə ki, kəşfiyyat və araştırma üsulları da bunu tələb edir. Bu işin şəriət baxımından hökmü nədir?

Cavab: Əgər aidiyyatı qurumun məsullarının icazəsi ilə olarsa və rəsmi qanunlara riayət edilərsə, habelə, günaha və harama yol verilməzsə, maneəsi yoxdur. Məsullar da onların işinə bu baxımdan tam nəzarət etməlidirlər.

Sual 1397: Bəzi şəxslər başqalarına İslam Respublikasında mövcud olan nöqsanlardan və çatışmazlıqlardan söz açırlar. Bu söhbətlərə qulaq asmağın hökmü nədir?

Cavab: Aydın məsələdir ki, küfrün və dünya istismarçılarının qarşısında dayanan İslam Respublikasının simasını korlayan hər bir əməl İslamin və müsəlmanların xeyrinə deyildir. Buna görə də, əgər belə söhbətlər İslam Respublikasının zəifləməsinə səbəb olarsa, belə söhbətləri etməyə icazə verilmir.